



ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ  
ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Γραφείο Γενικής Διευθύντριας



Αρ. Φακ.: 23.02.062.190-2021

23 Δεκεμβρίου 2022

Αξιότιμοι κύριοι Βουλευτές,

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ασκώντας τις εξουσίες που του χορηγούνται δυνάμει του άρθρου 51.1 του Συντάγματος ανέπεμψε τον «περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικό) (Αρ. 2) Νόμο του 2022» για επανεξέταση με σχετική επιστολή του προς την Πρόεδρο της Βουλής με ημερομηνία 22 Δεκεμβρίου 2022.

Η επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας λήφθηκε την 23<sup>η</sup> Δεκεμβρίου 2022. Αντίγραφο της πιο πάνω επιστολής επισυνάπτεται για ενημέρωσή σας.

Όπως είναι γνωστό, με βάση την παράγραφο 3 του άρθρου 51 του Συντάγματος η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει επί αναπεμφθέντος θέματος εντός 15 ημερών από της αναπομπής.

Τασούλα Ιερωνυμίδου

Γενική Διευθύντρια

Βουλής των Αντιπροσώπων





## ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ  
Ο Πρόεδρος

Αρ. Φακ.: 30.02.005.002.077

22 Δεκεμβρίου 2022

κα. Αννίτα Δημητρίου  
Πρόεδρο Βουλής των Αντιπροσώπων  
Βουλή των Αντιπροσώπων

Ασκώντας τις εξουσίες μου δυνάμει του Άρθρου 51.1 του Συντάγματος αναπέμπω στη Βουλή των Αντιπροσώπων για επανεξέταση τον «περί των Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικό) (Αρ.2) Νόμο του 2022», ο οποίος ψηφίστηκε σε Νόμο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 2 Δεκεμβρίου 2022 και κοινοποιήθηκε στο Γραφείο μου στις 9 Δεκεμβρίου 2022, για να εκδοθεί με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας δυνάμει του Άρθρου 52 του Συντάγματος.

Οι λόγοι της αναπομπής είναι οι ακόλουθοι:

Σκοπός του υπό αναπομπή Νόμου, είναι η τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε σύμβαση μίσθωσης οικιστικής μονάδας επί τουρκοκυπριακής περιουσίας που παραχωρήθηκε σε εκτοπισθέντα ή παθόντα ή τουρκόπληκτο, ο οποίος απεβίωσε πριν από την 7<sup>η</sup> Απριλίου 2006 και ο οποίος κατείχε την οικιστική μονάδα κατά την ημερομηνία του θανάτου του, να αποτελεί μέρος της περιουσίας του και αντικείμενο κληρονομικής διαδοχής.



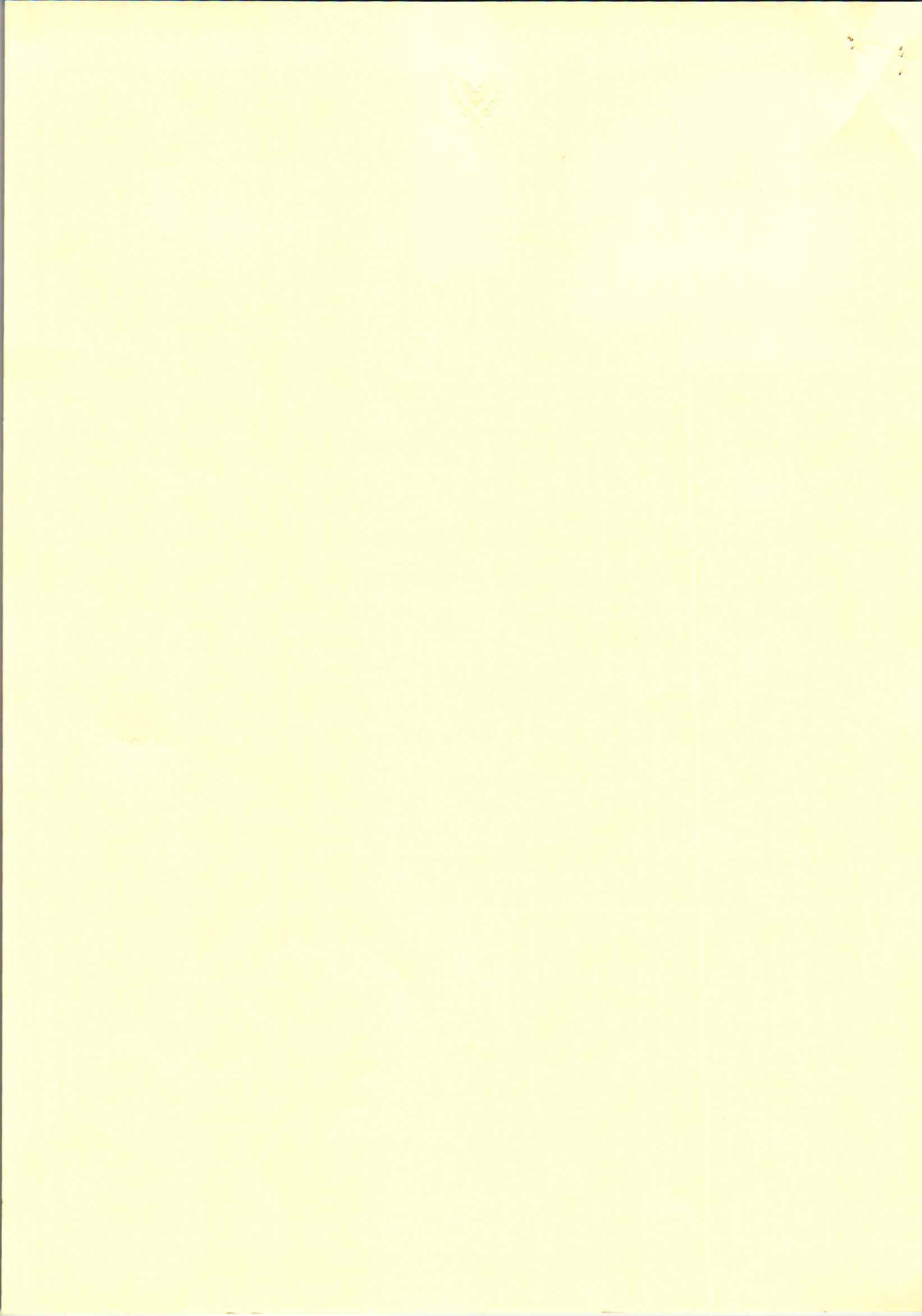


Επισημαίνεται, ότι με τον υπό αναπομπή Νόμο, η Νομοθετική Εξουσία επεμβαίνει στον τομέα αρμοδιότητας της Εκτελεστικής Εξουσίας, κατά παράβαση της αρχής της Διάκρισης των Εξουσιών. Συγκεκριμένα, ο υπό αναπομπή Νόμος, όπως θεσπίστηκε, εμπεριέχει στοιχεία διοικητικής λειτουργίας και, ως εκ τούτου, καταστρατηγεί τη συνταγματική αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών (**Αναφορά 1/2013, Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν. Βουλή των Αντιπροσώπων, ημερ. 11.6.2014, Αναφορά αρ. 1/2015, Πρόεδρος της Δημοκρατίας και Βουλή των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2015, Αναφορά αρ.1/2020, Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν. Βουλή των Αντιπροσώπων, ημερ. 5.10.2021, Αναφορά αρ.1/2022, Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν. Βουλή των Αντιπροσώπων, ημερ. 30.11.2022**).

Σύμφωνα με το άρθρο 7 των περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμων του 1991 έως 2022 (Ν.139/91), ο Υπουργός Εσωτερικών ως ο Κηδεμόνας των τουρκοκυπριακών περιουσιών, κατά τη διαχείριση των τουρκοκυπριακών περιουσιών, μεριμνά για την εξυπηρέτηση των αναγκών των προσφύγων, παράλληλα με την εξυπηρέτηση των συμφερόντων των ιδιοκτητών, των εν λόγω περιουσιών, με βάση καθορισμένα κριτήρια, ως ο μόνος αρμόδιος και δεν δύναται η νομοθετική εξουσία, όπως παρεμβαίνει στο έργο αυτό, της εκτελεστικής εξουσίας.

Επισημαίνεται ότι στις 23 Νοεμβρίου 2022, κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων, προσχέδιο Κανονισμών, το οποίο τιτλοφορείται ως «Οι περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Παραχώρηση Συμβάσεων Μίσθωσης σε Εκτοπισθέντες και Άλλα Πρόσωπα) Κανονισμοί του 2022» και το οποίο ρυθμίζει το σκοπό του υπό Αναπομπή Νόμου. Με την ψήφιση του υπό Αναπομπή Νόμου, η Βουλή των Αντιπροσώπων, επέμβηκε στη άσκηση των αρμοδιοτήτων της εκτελεστικής εξουσίας, ασκώντας η ίδια διοικητική λειτουργία, κατά παράβαση της Αρχής της Διάκρισης των Εξουσιών.

Ο υπό Αναπομπή Νόμος, εισάγει, στο νέο άρθρο 7Α(2) αυτού, ορισμούς των όρων «δικαιούχος μίσθωσης», «εκτοπισθείς», «οικιστική μονάδα», «παθών» και «τουρκόπληκτος». Οι όροι αυτοί έχουν τύχει ερμηνείας στους περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Παραχώρηση Συμβάσεων Μίσθωσης σε Εκτοπισθέντες και Άλλα





Πρόσωπα) Κανονισμούς του 2009 (Κ.Δ.Π. 435/2009). Το δε προσχέδιο Κανονισμών το οποίο τιτλοφορείται ως «Οι περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Παραχώρηση Συμβάσεων Μίσθωσης σε Εκτοπισθέντες και Άλλα Πρόσωπα) Κανονισμοί του 2022», το οποίο κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων, προβλέπει την αντικατάσταση των ορισμών των όρων «δικαιούχος μίσθωσης» και «οικιστική μονάδα». Ως εκ τούτου, εφόσον οι όροι αυτοί ορίζονται σε Κανονισμούς, δέον όπως αυτοί αντικατασταθούν με Κανονισμούς και όχι με Νόμο, εφόσον αυτό δεν είναι νομοτεχνικά ορθό. Δηλαδή, οι ορισμοί που περιλαμβάνονται στον υπό αναπομπή Νόμο, συγκρούονται τόσο με τους υφιστάμενους Κανονισμούς του 2009 όσο και με το προσχέδιο των τροποποιητικών Κανονισμών του 2022.

Επιπρόσθετα, η εισαγωγή ορισμών όρων, σε νόμο, που είναι αντίθετοι με υφιστάμενους Κανονισμούς, χωρίς οποιαδήποτε σχετική τροποποίηση των υφιστάμενων Κανονισμών, δεν παρέχει ασφάλεια δικαίου ως προς ποιος ορισμός ισχύει, έστω και εάν βάσει της ιεράρχησης των κανόνων δικαίου, ο νόμος υπερισχύει των Κανονισμών.

Ο υπό αναπομπή Νόμος, συγκρούεται και με το γράμμα και το πνεύμα του βασικού νόμου, εφόσον σκοπός του βασικού νόμου, είναι η παραχώρηση πιστοποιητικών μίσθωσης σε δικαιούχους, οι οποίοι βρίσκονται εν ζωή, κατά ή μετά την 7η Απριλίου 2006, ανεξάρτητα από το που τοποθετείται η οικιστική μονάδα. Αντίθετα με την εκφρασμένη πολιτική της εκτελεστικής εξουσίας, όπως αυτή μετουσιώθηκε στον βασικό νόμο, ο υπό αναπομπή Νόμος, επεκτείνει την παραχώρηση πιστοποιητικών μίσθωσης σε δικαιούχους οικιστικών μονάδων, οι οποίες βρίσκονται σε κυβερνητικούς οικισμούς, επεμβαίνοντας ουσιαστικά τόσο στη διοικητική λειτουργία όσο και στο γράμμα και πνεύμα του βασικού νόμου. Δημιουργεί ουσιαστικά κληρονομικό δικαίωμα και στους δικαιούχους οικιστικής μονάδας σε κυβερνητικούς οικισμούς, στους οποίους δόθηκε οικιστική μονάδα μεταξύ της χρονικής περιόδου 20 Ιουλίου 1974 μέχρι 7 Απριλίου 2006 και οι οποίοι απεβίωσαν πριν τις 7 Απριλίου 2006.



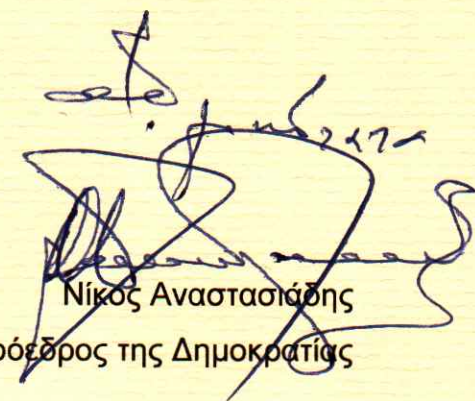




Σύμφωνα με την εφαρμογή τόσο του βασικού νόμου όσο και του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου (Κεφ.224), από την εκτελεστική εξουσία, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ο δικαιούχος απεβίωσε πριν τις 7 Απριλίου 2006, η οικιστική μονάδα ανακτάται. Οι ανακτηθείσες οικιστικές μονάδες σε κυβερνητικούς οικισμούς, παραχωρούνται σε άλλους δικαιούχους, κατ'εφαρμογή της υφιστάμενης κείμενης νομοθεσίας. Τυχόν εφαρμογή του υπό αναπομπή Νόμου, σημαίνει την αναδρομική κληρονομική διαδοχή και απόδοση οικιστικών μονάδων σε κυβερνητικούς οικισμούς, οι οποίες οικιστικές μονάδες, βάσει των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, έχουν ήδη παραχωρηθεί σε άλλους δικαιούχους. Η αναδρομική αυτή κληρονομική διαδοχή, θα δημιουργήσει νομικά, πρακτικά και ουσιαστικά προβλήματα, τόσο μεταξύ των δικαιούχων, όσο και της εκτελεστικής εξουσίας.

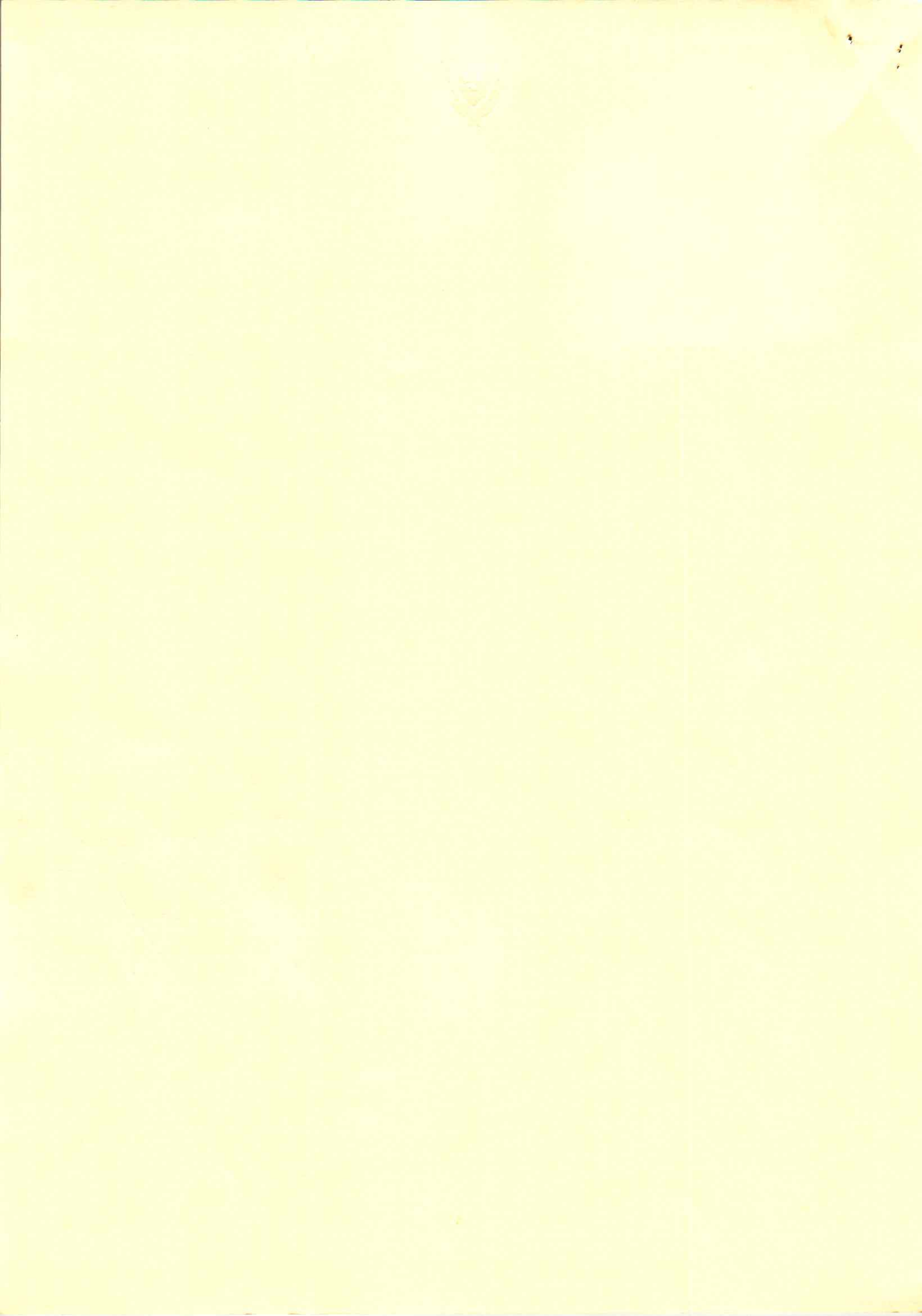
Με βάση τα προαναφερθέντα, εισηγούμαι όπως η Βουλή των Αντιπροσώπων μη εμμένει στην απόφαση της, αποδεχόμενη την Αναπομπή.

Παρακαλείται η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, να ακούσει σχετικά με την παρούσα Αναπομπή, τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και τον Υπουργό Εσωτερικών.



Νίκος Αναστασιάδης  
Πρόεδρος της Δημοκρατίας

Κοιν.: - Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας  
- Υπουργό Εσωτερικών  
- Γραμματέα Υπουργικού Συμβουλίου





ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ  
(ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΆΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ) (ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ) ΝΟΜΟΥΣ  
ΤΟΥ 1991 ΕΩΣ 2022

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός τίτλος. 1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022 και θα διαβάζεται μαζί με τους περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμους του 1991 έως 2022 (που στο εξής θα αναφέρονται ως «ο βασικός νόμος») και ο βασικός νόμος και ο παρών Νόμος θα αναφέρονται μαζί ως οι περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμοι του 1991 έως (Αρ. 2) του 2022.

139 του 1991  
99(I) του 1992  
35(I) του 1994  
7(I) του 1996  
33 (I) του 1998  
59(I) του 2003  
56(I) του 2006  
119(I) του 2007  
141(I) του 2009  
39 (I) του 2010  
68(I) του 2012  
144(I) του 2018  
85(I) του 2022.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 7Α. 2. Ο βασικός νόμος τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά το άρθρο 7, του ακόλουθου νέου άρθρου:

«Ειδική διάταξη αναφορικά με την απόκτηση δικαιώματος

7Α.-(1) Ανεξαρτήτως των διατάξεων του παρόντος Νόμου ή των Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού, σύμβαση μίσθωσης που παραχωρήθηκε σε δικαιούχο μίσθωσης οικιστικής μονάδας ο οποίος απεβίωσε πριν από την 7<sup>η</sup> Απριλίου 2006 και ο οποίος κατείχε



κληρονομικής  
διαδοχής  
δικαιούχων  
μίσθωσης  
οικιστικής  
μονάδας.

την εν λόγω οικιστική μονάδα κατά την ημερομηνία του θανάτου του αποτελεί μέρος της περιουσίας του και συνιστά αντικείμενο κληρονομικής διαδοχής δυνάμει των διατάξεων της νομοθεσίας που διέπει την κληρονομική διαδοχή.

(2) Για τους σκοπούς τους παρόντος άρθρου-

“δικαιούχος μίσθωσης” σημαίνει εκτοπισθέντα ή παθόντα ή τουρκόπληκτο που κατέχει οικιστική μονάδα που έχει ανεγερθεί εξ ολοκλήρου ή μερικώς σε τουρκοκυπριακή περιουσία που δεν έχει απαλλοτριωθεί ή δεν έχει αποκτηθεί με ιδιωτική συμφωνία και τη χρησιμοποιεί ως μόνιμη κατοικία ή στον οποίο έχει επιτραπεί από τον Υπουργό να διαμένει προσωρινά σε αυτή με ή χωρίς την καταβολή ενοικίου.

“εκτοπισθείς” έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό στον περί Παροχής Στεγαστικής Βοήθειας σε Εκτοπισθέντες, Παθόντες και άλλα Πρόσωπα Νόμο·  
46(I) του 2005  
141(I) του 2005  
155(I) του 2011  
170(I) του 2013.

“οικιστική μονάδα” σημαίνει οικία ή διαμέρισμα, μαζί με οποιεσδήποτε βοηθητικές οικοδομές ή άλλες κατασκευές που έχουν προστεθεί σε αυτήν, η οποία έχει ανεγερθεί σε οικόπεδο ή άλλη ακίνητη ιδιοκτησία που παραχωρήθηκε σε δικαιούχο από τη Δημοκρατία.



“παθών” σημαίνει πρόσωπο που ανήκει σε οποιαδήποτε από τις κατηγορίες που αναφέρονται στην παράγραφο (γ) του εδαφίου (1) του άρθρου 7 του περί Παροχής Στεγαστικής Βοήθειας σε Εκτοπισθέντες, Παθόντες και άλλα Πρόσωπα Νόμου.

“τουρκόπληκτος” έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό στον περί Παροχής Στεγαστικής Βοήθειας σε Εκτοπισθέντες, Παθόντες και άλλα Πρόσωπα Νόμο».



Ελικό κείμενο ελεγμένο από γραμματέα 5.12.2022.

Κ/ΔΦ/ΕΧ/ΓΧ

ρ. Φακ.: 23.02.062.190-2021

